

ទិវាសិទ្ធិមនុស្ស ១០ ធ្នូ ២០១៩

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ឧត្តមស្នងការ អ.ស.ប ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស អ្នកស្រី មីហ្សែល បាសេឡេ

ទីក្រុងហ្សឺណែវ (៩ ធ្នូ ២០១៩) - នេះគឺជាលទ្ធផលរយៈពេលមួយឆ្នាំនៃយុទ្ធនាការដ៏ខ្លាំងក្លា - ដែលគួរឲ្យកត់សម្គាល់ដោយមនុស្សវ័យក្មេង។ វាជារឿងសមគួរហើយ ជាពិសេសដែលថា ឆ្នាំនេះយើងប្រារព្ធទិវាសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងអំឡុងពេលដែលមានសន្តិសីទ អ.ស.ប ដ៏សំខាន់នៅទីក្រុងម៉ាជ្រីដ ដើម្បីលើកកម្ពស់យុត្តិធម៌ អាកាសធាតុ។ យើងជំពាក់គុណ កុមារ ក្មេងជំទង់ និងយុវជនពេញវ័យ រាប់លាននាក់ ដែលបានក្រោកឈរ ហើយនិយាយចេញជាសាធារណៈកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ អំពីវិបត្តិដែលភពផែនដីរបស់យើងកំពុងតែប្រឈម។ ជាការពិតណាស់ មនុស្សវ័យក្មេងៗទាំងនេះ កំពុងចង្អុលបង្ហាញថា នេះគឺជាអនាគតរបស់ពួកគេ ហើយជាអនាគតដែលកំពុងមានបញ្ហា ហើយវាក៏ជាអនាគតរបស់អ្នកទាំងអស់ដែលគេទាំងនោះនៅមិនទាន់កើតនៅឡើយ។ វាគឺជាពួកគេដែលនឹងត្រូវទទួលនូវផលវិបាកពេញលេញនៃសកម្មភាព ឬកង្វះសកម្មភាពដោយមនុស្សជំនាន់មុន ដែលបច្ចុប្បន្នគេទាំងនោះកំពុងគ្រប់គ្រងរដ្ឋាភិបាល និងអាជីវកម្ម អ្នកសម្រេចចិត្តលើអនាគតរបស់ប្រទេសនីមួយៗ នៅតាមតំបន់ និងភពផែនដីទាំងមូល ពីអត្រាស្រី។

ជាការពិត វាមិនអាចទុកឲ្យវ័យក្មេងតែឯង ធ្វើការដោះស្រាយភាពអាសន្ននៃអាកាសធាតុ ឬវិបត្តិសិទ្ធិមនុស្សជាច្រើនផ្សេងទៀត ដែលកំពុងបង្កភាពចលាចល ក្នុងពេលដំណាលគ្នានៅក្នុងប្រទេសជាច្រើននៅលើពិភពលោកនោះបានទេ។ យើងទាំងអស់គ្នា ត្រូវតែឈររួមគ្នា ដោយស្មារតីសាមគ្គីភាព និងធ្វើសកម្មភាពដោយមានគោលការណ៍ និងមើលទៅលើភាពបន្ទាន់នៃបញ្ហា។

យើងអាច និងត្រូវ ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍សិទ្ធិមនុស្សជាសកល ដែលបានបង្កើតឡើងមកដោយការយកចិត្តទុកដាក់ និងខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំង ដែលជួយទ្រទ្រង់ឲ្យមានសន្តិភាព យុត្តិធម៌ និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។ ពិភពលោកដែលមានសិទ្ធិមនុស្សថមថយចុះ គឺជាពិភពមួយដែលកំពុងបោះជំហានថយ

ក្រោយទៅក្នុងអតីតកាលដ៏ខ្មោងងឹតមួយ នៅពេលដែលអ្នកមានអំណាចអាចលួចឆក់ប្លន់អ្នកដែលគ្មានអំណាច ដោយមានការហាមឃាត់ខាងសីលធម៌ ឬច្បាប់។

ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្នុងចំណោមបញ្ហាប្រឈមផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សជាច្រើន ដែលបានកើតមាននៅក្នុងអំឡុង ពេលពីរទសវត្សរ៍ដំបូងនៃសតវត្សរ៍ទី២១ ភាពអាសន្ននៃអាកាសធាតុពិភពលោក ទំនងជា បង្ហាញពីការគំរាម កំហែងយ៉ាងខ្លាំងបំផុតលើភពផែនដីទាំងមូល ដល់សិទ្ធិមនុស្ស ដែលយើងបានឃើញចាប់តាំងពីសង្គ្រាមលោក លើកទី២។ ចាប់ពីសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត សុខភាព ស្បៀងអាហារ ទឹក និងទីជម្រក រហូតដល់ សិទ្ធិរបស់យើងរួច ចាកផុតពីការរើសអើង ការអភិវឌ្ឍ និងស្វ័យសម្រេច ដែលផលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិទាំងនោះកំពុងតែកើតមាន។

យើងមានកាតព្វកិច្ចធានាថាសំឡេងរបស់មនុស្សវ័យក្មេងត្រូវបានគេស្តាប់យកទៅគិតពិចារណា។ សេចក្តី ប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សដែលត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិនៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៤៨ គឺជាការប្តេជ្ញាចិត្តដ៏រឹងមាំរបស់រដ្ឋ ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់មនុស្សគ្រប់រូប ហើយនោះរួមបញ្ចូល ទាំងការធ្វើឲ្យសេចក្តីប្រកាសជាសកលនេះអាចធ្វើទៅបានសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ ដើម្បីលើកកម្ពស់សេចក្តី ថ្លៃថ្នូរ សមភាព និងសិទ្ធិមនុស្ស។

មនុស្សជាតិទាំងអស់ មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្ត ដែលមានឥទ្ធិពលលើជីវិតរបស់ពួកគេ។ ដើម្បីធានា បាននូវការសម្រេចចិត្តដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន និងដើម្បីបង្កើតការជឿទុកចិត្ត និងភាពសុខដុមរមនា កាន់តែច្រើនពាសពេញប្រទេសរបស់គេ មេដឹកនាំនៃសង្គមទាំងអស់ គួរតែស្តាប់ប្រជាជនរបស់ខ្លួន ហើយធ្វើ សកម្មភាព ស្របតាមតម្រូវការ និងការទាមទាររបស់ពួកគេ។

គ្មានអ្វីដែលសង្ខេបពីគោលបំណងទាំងនេះទេ ការផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗពីប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ គឺច្បាស់ ជាង និងចំងាយ មាត្រា ១ នៃសេចក្តីប្រកាសជាសកលដែលចែងយ៉ាងច្បាស់ និងមិនច្បាស់ថា "មនុស្សទាំងអស់ កើតមកមានសេរីភាព និងស្មើភាពគ្នានៅក្នុងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសិទ្ធិ។ ពួកគេមានវិចារណញ្ញាណ និងសតិសម្បជញ្ញៈ ហើយគួរតែប្រព្រឹត្តចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកដោយស្មារតីភាគរវាង។"

គ្មានប្រទេសណាមួយ គ្មានសហគមន៍ណាមួយ នឹងត្រូវបានរួចផុតពីគ្រោះមហន្តរាយអាកាសធាតុ នៅពេលដែលវា កាន់តែកើតខ្លាំងឡើងឡើយ។ យើងកំពុងមើលឃើញសហគមន៍ និងប្រជាជាតិដែលងាយរងគ្រោះបំផុតទទួលរង ការខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ ប្រជាជនកំពុងបាត់បង់ផ្ទះសំបែង ជីវភាព និងជីវិត។ វិសមភាពកំពុងមានកាន់តែស៊ីច្រើន ទៅៗ ហើយប្រជាជនកាន់តែច្រើនត្រូវបានបង្ខំឱ្យផ្លាស់ទីលំនៅ។ យើងត្រូវតែធ្វើសកម្មភាពឱ្យបានរហ័សនិងតាម គោលការណ៍ ដើម្បីធានាថាគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមានតិចបំផុតចំពោះមនុស្សជាតិ និងបរិស្ថានរបស់យើង។

គ្រោះមហន្តរាយអាកាសធាតុនឹងមិនត្រូវបានបញ្ឈប់ដោយព្រំដែនថ្នាក់ជាតិបានទេ ហើយប្រតិកម្មដោយផ្នែកលើ ភាពជាតិនិយមអវិភាព ឬការពិចារណាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុក្នុងរយៈពេលខ្លី នឹងមិនត្រឹមតែបរាជ័យទេ ពួកគេនឹងបំផ្លាញ ពិភពលោករបស់យើងថែមទៀត។ ការតស៊ូដើម្បីយុត្តិធម៌អាកាសធាតុ និងសិទ្ធិមនុស្ស មិនមែនជាជម្លោះ នយោបាយទេ។ នេះមិនមែននិយាយអំពីឆ្វេង ឬស្តាំទេ វានិយាយអំពីសិទ្ធិ និងការធ្វើខុសឆ្គង។

វាមិនមែនគ្រាន់តែជាការព្រួយបារម្ភអំពីវិបត្តិអាកាសធាតុដែលកំពុងកើនឡើងដែលបានជំរុញឱ្យមនុស្សរាប់លាន នាក់ក្រោកឈរឡើង ហើយទាមទារឱ្យមានសកម្មភាពនោះទេ។ នៅគ្រប់តំបន់ ប្រជាជនកំពុងតែស្វែងរកសំឡេង ដើម្បីនិយាយអំពីវិសមភាព និងស្ថាប័នដែលគាបសង្កត់។ ខ្ញុំត្រូវបានបំផុសគំនិតដោយភាពក្លាហាន ភាព ច្បាស់លាស់ និងគោលការណ៍របស់ប្រជាជនទាំងអស់នេះ ដែលពួកគេមួយចំនួនតូចកំពុងក្រោកឈរឡើងដោយ សន្តិវិធីក្នុងការដោះស្រាយនូវអ្វីដែលខុសខ្លាំងនៅក្នុងយុគសម័យរបស់យើង និងបង្កើតនូវសេរីភាព និងយុត្តិធម៌។ ពួកគេគឺជាការបង្ហាញពីសិទ្ធិរស់រានមានជីវិតរបស់សិទ្ធិមនុស្ស។

អ្នកធ្វើគោលនយោបាយគ្រប់ទិសទី ត្រូវស្តាប់ការអំពាវនាវទាំងនេះ។ ហើយជាការឆ្លើយតប អ្នកធ្វើគោល នយោបាយទាំងនោះ ត្រូវរៀបចំគោលនយោបាយឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងមានគោលការណ៍បន្ថែមទៀត។

យើងមានសិទ្ធិរស់នៅដោយគ្មានការរើសអើង ទោះជាដោយហេតុផលណាក៏ដោយ។ យើងមានសិទ្ធិទទួលបាន ការអប់រំ កិច្ចគាំពារសុខភាព កាលានុវត្តភាពសេដ្ឋកិច្ច និងកម្រិតជីវភាពរស់នៅសមរម្យ។ យើងទាំងអស់គ្នា មាន សិទ្ធិចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្តដែលជះឥទ្ធិពលដល់ជីវិតរបស់យើង។ នេះនិយាយអំពីអនាគត ជីវភាពរស់នៅ សេរីភាព សន្តិសុខ និងបរិស្ថានរបស់យើង។ ហើយមិនត្រឹមតែដើម្បីអនាគតរបស់យើងប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំង ដើម្បីអនាគតរបស់កូន ចៅ និងចៅទូត របស់យើងថែមទៀត។

យើងត្រូវរៀបរយគរពេញពិភពលោក ដោយសន្តិវិធី និងប្រកបដោយថាមពល ដើម្បីជំរុញពិភពលោកមួយ ដែលសិទ្ធិ ថ្លៃថ្នូរ និងជាជម្រើសសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូប។ អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តបានយល់អំពីចក្ខុវិស័យនេះយ៉ាង ច្បាស់បំផុតនៅឆ្នាំ ១៩៤៨។ តើបច្ចុប្បន្ន ពួកគេយល់អំពីចក្ខុវិស័យនេះទេ? ខ្ញុំសូមជំរុញឱ្យមេដឹកនាំពិភពលោក បង្ហាញភាពជាអ្នកដឹកនាំពិតប្រាកដ និងទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយ ហើយទុកផលប្រយោជន៍នយោបាយជាតិក្នុង ចង្អៀតដោយឡែក សម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សគ្រប់រូប រួមទាំងខ្លួនគេ និងកូនចៅទាំងអស់របស់ពួកគេផង។

ចប់

សម្រាប់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាភាសាអារ៉ាប់សូមចូលទៅកាន់៖

<https://www.ohchr.org/ar/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25403&LangID=a>

ចំពោះសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាភាសាចិនសូមចូលទៅកាន់៖

<https://www.ohchr.org/CH/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25403&LangID=C>

ចំពោះសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាភាសារុស្ស៊ីសូមចូលទៅកាន់៖

<https://www.ohchr.org/RU/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25403&LangID=R>

សម្រាប់សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាភាសាអេស្ប៉ាញសូមចូលទៅកាន់៖

<https://www.ohchr.org/sp/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25403&LangID=s>

សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស (UDHR) ត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតអ.ស.ប នៅវិមាន Palais de Chaillot ក្នុងទីក្រុងប៉ារីស បីឆ្នាំបន្ទាប់ពីការបញ្ចប់សង្គ្រាមលោកលើកទី២ ។ នេះជាលទ្ធផលនៃ ការងាររយៈពេល ១៨ ខែ ដោយគណៈកម្មាធិការព្រាង ដែលមានសមាជិក និងទីប្រឹក្សាមកពីទូទាំងពិភពលោក។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនង៖ លោក រ៉ូដធីត ខូលរីល (Rupert Colville) តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ + ៤១ ២២ ៩១៧ ៩៧៦៧ ឬតាមរយៈអ៊ីម៉ែល ៖ rcolville@ohchr.org ឬលោក ហ្សេរីមី ឡូរ៉ង់ស៍ (Jeremy Laurence) តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ + ៤១ ២២ ៩១៧ ៩៧៨៣ ឬតាមរយៈអ៊ីម៉ែល ៖ jlaurance@ohchr.org

**ថេក និង ផែរ - ទីផ្លូវ [@UNHumanRights](https://twitter.com/UNHumanRights) និងហ្វេសប៊ុក និង
និងអ៊ិនស្តាក្រាម៖ [unitednationshumanrights](https://www.unitednationshumanrights.org)**